Lieta Nr.A420433011
Nr.A04330-11/40

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2011.gada 4.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Pujāte

piedaloties pieteicējai *K.L.*,
atbildētājas – Rēzeknes pilsētas pašvaldības policijas pārvaldes pārstāvim *A.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *K.L.* pieteikuma par Rēzeknes pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka 2010.gada 6.decembra lēmuma Nr.75 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 20.oktobrī plkst.16.58 Rēzeknes pilsētas pašvaldības policijas pārvaldes jaunākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu – paziņojumu Nr.780115192 par to, ka transportlīdzeklis Tayota ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* tika novietots stāvēšanai Pulkveža Brieža ielā 13, Rēzeknē, neievērojot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 136.3.punkta (aizliegts stāvēt uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 522.ceļa zīmi) prasības. Par minēto pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktā, transportlīdzekļa vadītājam uzlikts naudas sods Ls 30 apmērā (turpmāk – sākotnējais lēmums).

[2] Ar Rēzeknes pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka 2010.gada 6.decembra lēmumu Nr.75 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmumā norādīts šāds pamatojums.

[2.1] Tikai atļaujas esamība un tās novietošana uz transportlīdzekļa redzamā vietā dot tiesības novietot transportlīdzekli 522.ceļa zīmes ar 842.papildzīmi darbības zonā. Veiktajos foto uzņēmumos par izdarīto pārkāpumu ir skaidri redzams, ka uz automašīnas Toyota ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* atļaujas Nr.739 nav.

[2.2] Nav pareizi izprastas Ceļu satiksmes noteikumu 136.3.punkta prasības, proti, ka uzstādītā 522.ceļa zīme attiecas ne tikai uz pagalma noteiktu daļu (pagalma teritorijas paplašinājumu), bet gan attiecas uz visiem ceļiem visā mājas pagalma teritorijā. 2010.gada 20.oktobrī novietotā automašīna Toyota, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/* Pulkveža Brieža ielā 13 atradās 522.ceļa zīmes darbības zonā.

[2.3] Dotajā gadījumā ceļu satiksmē izdarītais pārkāpums nevar būt atzīstams par maznozīmīgu, jo veiktajos foto uzņēmumos par izdarīto pārkāpumu ir skaidri redzamas, ka ir radīti draudi citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, jo tādā veidā novietotā automašīna neļauj braukt automašīnai BMW, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, turklāt Rēzeknes pašvaldības policijas pārvaldes dežūrdaļā 2010.gada 20.oktobrī plkst.16.45 ir reģistrēts izsaukums (notikumu žurnāla

reģ.Nr.1329/4) par to, ka Pulkveža Brieža ielā 13 automašīna Toyota, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/* traucē kustību citai automašīnai.

[2.4] Ceļu satiksmes likumā un Ceļu satiksmes noteikumos prasības transportlīdzekļu vadītājiem noteiktas, ņemot vērā ne tikai katra personīgās, bet gan visu sabiedrības locekļu intereses. Likumdevējs ir paredzējis, ka minēto interešu neievērošana rada kaitīgas sekas un par attiecīgajām darbībām paredzēta administratīvā atbildība. Līdz ar to, iesniegumā minētie argumenti neattaisno Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu un neatbrīvo no administratīvās atbildības.

[2.5] LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktā likumdevējs ir noteicis konkrētu naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam un tas ir trīsdesmit latu apmērā, līdz ar to, papildus lietderības apsvērumi, nosakot pārkāpējam sodu, nav jāizdara un piemērotais sods atzīstams par samērīgu.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, *K.L.* (turpmāk – pieteicēja) iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot Lēmumu atcelt turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[3.1] 522.ceļa zīme P.Brieža ielā 13, Rēzeknē uzstādīta 30 metrus tālāk nekā tika nolemts ar Rēzeknes pilsētas domes Ceļu satiksmes organizācijas un drošības komisijas 2008.gada 17.decembra sēdē.

[3.2] Automašīna tika novietota uz piebraucamā ceļa pie mājas Nr.26 V.Seiles ielā, Rēzeknē, kur stāvēja vēl viena automašīna. Bija auksts laiks, stipra lietusgāze un vējš. Pieteicēja atbrauca ar mazu bērnu, kurš patstāvīgi neprata iet, tā kā bērnu bija grūti nest un šo ārkārtas apstākļu dēļ, lai paspētu ar bērnu aizskriet līdz mājam, nekļūstot pilnīgi slapjiem, bija spiesta novietot automašīnu uz piebraucamā ceļa, kur saskaņā ar Rēzeknes pilsētas domes Ceļu satiksmes organizācijas un drošības komisijas 2008.gada 17.decembra sēdē pieņemto lēmumu nav 522.ceļa zīmes ar 842.papildzīmi darbības zona. Tas tika darīts galējas nepieciešamības stāvoklī.

[3.3] Lēmumā nav argumentēts, ka pieteicēja ir nodarījusi kādu kaitējumu citiem satiksmes dalībniekiem. Turklāt automašīnas bloķēšana ir cita administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas nav minēts ne administratīvā pārkāpuma protokolā, ne Lēmumā.

[4] Rēzeknes pilsētas pašvaldības policija (turpmāk – atbildētāja) tiesai iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos norāda, ka pieteikums nav pamatots, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem motīviem.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja pieteikumu pēc tajā norādītajiem motīviem. Papildus paskaidroja, ka uzskata, ka pašvaldības policija šajā gadījumā aizstāvēja individuālas personas intereses, nevis sabiedrības tiesības, neievēroja vienlīdzības principu, jo arī nobloķētajai automašīnai nebija vajadzīgās atļaujas, taču sods tās īpašniekam uzlikts netika, minēto pierāda lietas materiāliem pievienotie fotoattēli. Uzskata, ka atsaukties uz LAPK 22.pantu nav nekāda pamata, jo viņa brauca nevis sava komforta dēļ, bet bērna dēļ, jo nogādāt viņu mājās pie šādas lietusgāzes savādāk nebija iespējams. Uzskata, ka šajā gadījumā atbildētājai bija jāņem vērā lietderības apsvērumi.

[6] Atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos tiesai norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir

nepamatots un noraidāms.

[8] Pieteikums iesniegts par Lēmumu, ar kuru atstāts spēkā lēmums par administratīvā soda Ls 30 apmērā piemērošanu par administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktā.

Saskaņā ar LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktu par stāvēšanu uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 522.ceļa zīmi, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit latu apmērā.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 136.3.punkta prasībām transportlīdzekļiem aizliegts stāvēt uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 522.ceļa zīmi.

Tādējādi, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības atbilstoši minētajai LAPK normai, nepieciešams konstatēt, ka persona nav ievērojusi Ceļu satiksmes noteikumu 136.3.punkta prasības.

[9] Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja 2010.gada 20.oktobrī transportlīdzekli Toyota ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* bija novietojusi stāvēšanai Rēzeknē, Pulkveža Brieža ielā 13 522.ceļa zīmes ar 842.papildzīmi „Izņemot ar atļaujām Nr.739" darbības zonā bez atļaujas Nr.739.

Lietā pastāv strīds par to, vai pieteicēja, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai Pulkveža Brieža ielā 13 522.ceļa zīmes ar 842.papildzīmi „Izņemot ar atļaujām Nr.739" darbības zonā ārkārtas apstākļu dēļ ir vainojama Ceļu satiksmes noteikumu prasību pārkāpšanā. Līdz ar to tiesai ir jānoskaidro, vai pieteicēja ir pārkāpusi Ceļu satiksmes noteikumu 136.3.punkta prasības, kādi pierādījumi to apstiprina.

[10] Tiesa lietā konstatē šādus pierādījumus:

[10.1] 2010.gada 20.oktobra administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums Nr.780115192 par LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu (*lietas 11.lapa*).

[10.2] Notikuma vietā uzņemtās fotogrāfijas (*lietas 37.lapa*), no kurām redzams, ka transportlīdzeklis ir novietots stāvēšanai 522.ceļa zīmes ar 842.papildzīmi „Izņemot ar atļaujām Nr.739" darbības zonā un uz transportlīdzekļa priekšējā paneļa redzamā vietā atļauja nav novietota.

[11] Pieteicēja pieteikumā un tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos norādīja, ka transportlīdzekli novietoja stāvēšanai 522.ceļa zīmes ar 842.papildzīmi „Izņemot ar atļaujām Nr.739" darbības zonā galējās nepieciešamības situācijā.

Kā uz savu rīcību attaisnojošu apstākli pieteicēja norādīja to, ka teritorija ap māju, kur pieteicēja ar ģimeni dzīvo, bija aizņemta ar automašīnām, bet pieteicēja bija ar mazu bērnu, kurš neprata patstāvīgi iet, bija auksts laiks un stipra lietusgāze, bet nest bērnu lielu ceļa gabalu viņai kā sievietei bija grūti, turklāt pastāvēja iespēja izmirkt slapjiem, kas varēja apdraudēt bērna veselību.

Tādējādi tiesai ir jāpārbauda vai pieteicēja ir rīkojusies galējās nepieciešamības situācijā.

[12] Saskaņā ar LAPK 17.pantu pie administratīvās atbildības nav saucama persona, kaut arī tā izdarījusi šajā kodeksā vai citos normatīvajos aktos, kas nosaka administratīvo atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem, paredzētu darbību, ja tā rīkojusies galējās nepieciešamības stāvoklī, tas ir, lai novērstu briesmas, kas draud valsts vai sabiedriskajai kārtībai, īpašumam, pilsoņu tiesībām un brīvībām, noteiktajai pārvaldes kārtībai, ja šīs briesmas konkrētos apstākļos nav bijis iespējams novērst ar

citiem līdzekļiem un ja nodarītais kaitējums ir mazāks nekā novērstais.

No citētās normas redzams, ka galējā nepieciešamība kā apstāklis, kas vispār izslēdz administratīvo atbildību, ir definēta kā darbība, ko persona izdara, lai novērstu briesmas, kas draud valsts vai sabiedriskajai kārtībai, īpašumam, pilsoņu tiesībām un brīvībām, noteiktajai pārvaldes kārtībai. Turklāt galējās nepieciešamības apstākļos šo kaitējumu novērst nav iespējams citādi, kā vienīgi radot citu kaitējumu tiesībām un interesēm, ko aizsargā likums. Īpaši šeit jāņem vērā obligāta normas prasība, ka šajos apstākļos radītajam kaitējumam jābūt mazākam nekā novērstais kaitējums. Vienlaikus jānorāda, ka tiesību teorijā ir atzīts - galējās nepieciešamības stāvoklis ir tad, kad apdraudējums ir īstens (reāls), patiesi pastāv un viņu iespējams novērst vienīgi radot kaitējumu trešajām (apdraudējumam nepiederīgām) personām. Šīs rīcības būtība ir valsts vai sabiedrības interešu, savas vai citas personas aizsardzība no apdraudējuma, kurš jau sācies.

No augstāk minētā secināms, ka, lai izšķirtu jautājumu, vai persona administratīvo pārkāpumu ir izdarījusi galējās nepieciešamības stāvoklī, ir jākonstatē, vai pastāvēja reāls apdraudējums un vai radītais kaitējums ir bijis mazāks par novērsto kaitējumu. Turklāt no galējās nepieciešamības institūta jēgas izriet arī tas, ka tā ir tūlītēja rīcība, aizsargājot aizskartās intereses, kad personai nav laika izvērtēt citus rīcības variantus, turklāt ir pieļaujama kaitējuma nodarīšana šo aizskarto interešu apdraudētājam.

Izskatāmajā gadījumā, lai atzītu pieteicējas rīcību galējas nepieciešamības stāvoklī, būtu jākonstatē, ka pieteicējai nebija laika izvērtēt citus rīcības variantus, proti, novietot transportlīdzekli atļautā vietā, jo pastāvēja reāls apdraudējums bērna interesēm.

Tiesa norāda, ka ne no pieteikumā izklāstītajiem apstākļiem, ne no tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem neizriet, ka pieteicēja novietoja transportlīdzekli 522.ceļa zīmes ar 842.papildzīmi „Izņemot ar atļaujām Nr.739" darbības zonā, jo bija sācies reāls apdraudējums bērna interesēm, ka bija nepieciešama bērna aizsardzība no apdraudējuma, kas bija sācies. Tiesa nekonstatē reālu apdraudējumu bērna interesēm, kura novēršana LAPK 17.panta izpratnē būtu atzīstama kā rīcība galējās nepieciešamības situācijā. Līdz ar to nav pamatots pieteicējas arguments, ka savu transportlīdzekli 522.ceļa zīmes ar 842.papildzīmi „Izņemot ar atļaujām Nr.739" darbības zonā novietoja galējās nepieciešamības situācijā.

Vienlaicīgi tiesa vērš uzmanību uz to, ka pieteicējas ieskatā viņa transportlīdzekli novietoja uz piebraucamā ceļa, kur nav 522.ceļa zīmes darbības zonas, tā kā minētā ceļa zīme tajā vietā uzstādīta patvarīgi, proti, pieteicējas ieskatā viņa nav pārkāpusi Ceļu satiksmes noteikumu 136.3.punkta prasības.

[13] Pamatots pieteicējas iebildums, ka par cita transportlīdzekļa bloķēšanu atbildība ir paredzēta citā LAPK normā. Izskatāmajā gadījumā pieteicējas darbībās, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai Pulkveža Brieža ielā 13, Rēzeknē ir konstatējami divu administratīvo pārkāpumu sastāvi gan par novietošanu 522.ceļa zīmes ar 842.papildzīmi „Izņemot ar atļaujām Nr.739" darbības zonā, gan par novietošanu vietā, kur transportlīdzeklis neļauj braukt (iebraukt vai izbraukt) citiem transportlīdzekļiem (LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 4.punkts). Taču apstāklis, ka atbildētājs ne administratīvā pārkāpuma protokolā-paziņojumā, ne Lēmumā nav norādījis uz otra pārkāpuma esamību, nevar būt par pamatu Lēmuma atcelšanai. Tiesa norāda, ka lietā nav pierādījumu, ka 522.ceļa zīme ar 842.papildzīmi „Izņemot ar atļaujām Nr.739" būtu atzīta par spēkā neesošu, bet atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmās daļas normai ceļu satiksmes dalībniekiem ir jāizpilda šā likuma, Ceļu satiksmes noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes

dalībnieku pienākumus, jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības. Līdz ar to personai ir jāievēro ceļa zīmju prasības, pat ja tās personai šķiet nepamatoti vai nepareizi izvietotas, līdz šīs ceļa zīmes tiek atzītas par spēkā neesošām.

[14] Izvērtējot, vai pieteicējas darbībās pamatoti konstatēts Ceļu satiksmes noteikumu 136.3.punkta prasību pārkāpums, tiesa konstatē, ka pierādījumi lietā, kas liecina par pieteicējas vainu, ir administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums ([10.1] punkts) un fotogrāfijas ([10.2] punkts).

[15] LAPK 21.pants nosaka, ja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kas pilnvarota izlemt lietu, var atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu. Ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz trīsdesmit latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.

Tiesas ieskatā izskatāmajā gadījumā ceļu satiksmē izdarītais pārkāpums nevar tikt atzīts par maznozīmīgu, jo no lietā esošajām fotogrāfijām nepārprotami redzams, ka pieteicēja ne tikai ir novietojusi transportlīdzekli neatļautā vietā, bet arī, ka pieteicējas novietotais transportlīdzeklis traucē citam transportlīdzeklim izbraukt, turklāt, kā redzams no lietas materiālos esošā izraksta no Rēzeknes pašvaldības policijas pārvaldes notikumu žurnāla (*lietas 36.lapa*), 2010.gada 20.oktobrī plkst.16.45 ir reģistrēts izsaukums, ka Pulkveža Brieža ielā 13 automašīna Toyota, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/* traucē kustību citai automašīnai. Līdz ar to pieteicēja ar savu rīcību ir radījusi šķēršļus citam satiksmes dalībniekam. Apstāklis, ka vēlāk uzņemtajās fotogrāfijās redzams, ka BMW automašīna jau ir aizbraukusi, ka nekādas materiāla rakstura pretenzijas BMW vadītājs pieteicējai nav izvirzījis, līdz ar to nav konstatējams kaitējums, izskatāmajā gadījumā nav pamats pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu.

[16] Saskaņā ar LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktu par stāvēšanu uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 522.ceļa zīmi, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit latu apmērā.

No lietas materiāliem redzams, ka pieteicējai piemērots naudas sods Ls 30 apmērā (*lietas 11.lapa*).

Ievērojot, ka LAPK 149.^{10}panta piektajā daļā likumdevējs ir noteicis konkrētu sodu, papildus lietderības apsvērumi, nosakot pieteicējai sodu, atbildētājam nebija jāizdara un sods atzīstams par samērīgu.

Līdz ar to nav pamatots pieteicējas iebildums, ka atbildētāja nav veikusi lietderības apsvērumus un izvērtējusi soda samērīgumu.

[17] Ņemot vērā spriedumā izklāstītos apsvērumus, tiesa secina, ka pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteikums kā nepamatots ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.-290.pantu, 291.panta pirmo daļu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu tiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Rēzeknes pilsētas pašvaldības policijas priekšnieka 2010.gada 6.decembra lēmumu Nr.75, bet *K.L.*, personas kods */personas kods/*, pieteikumu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2011.gada 4.novembrī.

Tiesnese S.Pujāte